

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 8/2011 - 6 pàgines
Sessió ordinària del dia 30 de juny del 2011

El dia 30 de juny del 2011, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 22/2011, que és el següent:

Punt únic: Examen i votació del Projecte de llei de suplement de crèdit per finançar les despeses derivades de l'aplicació de l'article 86.2 f) de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra
M.I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloisa Bonet Perot
M.I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Montserrat Gil Torné
M. I. Sra. Rosa Gili Casals

M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

El M.I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M.I. Sr. Cap de Govern, del M.I. Ministre d'Affers Exteriors el Sr. Gilbert Saboya Sunyé i del M.I. Ministre de Turisme i Medi Ambient el Sr. Francesc Camp Torres.

També hi és present el M. I. Sr. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; M.I. Sr. Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; M.I. Sr. Marc Vila Amigó, Ministre de Justícia i Interior; M.I. Sra. Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; M.I. Sra. Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. David Rios Rius, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.04h.)

El Sr. síndic general:

El Projecte de llei fou publicat en el butlletí núm. 20/2011 del 7 de juny i no s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part de Govern?

Té la paraula el Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca Mateos:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers,

El Projecte de llei de suplement de crèdit per finançar les despeses derivades de l'aplicació de l'article 86.2 paràgraf "f" de la Llei 17/2008 de 3 d'octubre, de la seguretat social és el resultat de l'obligació del Govern de fer-se càrrec dels dèficits de la branca general de la CASS. Així doncs, aquest any la previsió de dèficit de la branca general ascendeix a més de 35 milions d'euros, dels quals més de 33 van a càrrec del Govern i la resta, 1.725.000 es financien amb les minses reserves que disposa, o potser millor dit podríem dir, disposava, la mateixa CASS.

Durant el primer trimestre de l'any, el Govern ja va transferir a la CASS -per la via de reconduir el suplement de crèdit aprovat l'any anterior- un import de 6.639.000 euros. Per tant, ara es fa necessària la transferència dels 27.121.000 euros previstos en aquest Projecte de llei per acabar de cobrir el dèficit de la branca general d'aquest any. Així s'explicita en la memòria explicativa que la Ministra de Salut i Benestar em va adreçar el 24 de maig i en l'informe emès per la Intervenció General del Govern amb data d'1 de juny.

L'aprovació d'aquest suplement de crèdit no hauria de ser objecte de grans debats, atès que es tracta d'una obligació financera derivada de l'aplicació d'una llei que en el seu dia va ser consensuada i votada per la totalitat del Consell General. Però seria irresponsable per la meua part limitar-me a presentar aquest Projecte de llei com un suplement de crèdit qualsevol en una situació de manca de pressupost aprovat. És per això que, en nom de tot el Govern, voldria incidir en la importància d'encetar una reflexió i una revisió del nostre model de seguretat social per tal de garantir-ne la seva viabilitat i la seva sostenibilitat. Una viabilitat i una sostenibilitat que, ara per ara, estem molt lluny d'assolir.

Si m'ho permeten Srs. consellers i conselleres, exposaré breument l'anàlisi de com s'ha arribat a aquesta situació en què el Govern ha d'aportar més de 35 milions d'euros per equilibrar els comptes de la

branca general de la CASS. A aquest estat de les coses ens hi han portat, essencialment, tres factors:

En primer lloc -i ho cito primer per ser el primer en el temps- una situació financera que d'entrada -ja abans d'aplicar la llei del 2008- era insostenible. El deteriorament de la branca general i el progressiu esgotament de les reserves no són un fenomen nou, les liquidacions pressupostàries ja ho venien anunciant des de feia anys; uns anys en què l'existència de quantioses reserves i la bona conjuntura econòmica no ens deixaven veure el pendent pel qual ens estàvem precipitant. O, si més no, no ens van permetre anticipar-ho. Així, la davallada es va acabar concretant l'any 2007 quan la branca general va entrar en un dèficit que ja no s'ha abandonat.

L'any 2007 el dèficit va ser de 2.264.000 euros, xifres rodones. El 2008 ja va pujar a 9.788.000. El 2009 a 22.287.000, i el 2010 a 26.889.000 i la previsió pel 2011 és la ja referida xifra de 35.485.000 euros.

Des de la creació de la CASS l'any 1968, la branca de malaltia ha basat els seus ingressos en el 10% de les cotitzacions. Això s'ha mantingut així durant més de 40 anys; 40 anys en els quals hem anat carregant amb més i més, les prestacions i les despeses d'aquesta branca. Sense necessitat de verificar els fets, ja es fa evident a priori que aquesta evolució difícilment podia conduir a un model sostenible i viable. Però és que, a més, els fets són aquí: i aquest any, ni les cotitzacions actuals ni les passades -és a dir, les reserves- són suficients per cobrir el dèficit; i el Govern, com ja he dit, haurà de posar damunt la taula 35 milions d'euros.

Davant un escenari ja de per si deficitari i insostenible, la llei del 3 d'octubre de 2008 va empitjorar la situació i va accelerar el deteriorament del sistema. Tal i com s'explica a l'exposició de motius del Projecte de llei que avui sotmetem a la votació d'aquesta Cambra, la llei 17/2008 va carregar amb noves i quantioses prestacions la branca general de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. En aquest apartat podem citar, a títol d'exemple, les prestacions derivades de les malalties professionals, l'atur per incapacitat temporal de les persones que duen a terme una activitat per compte propi o les prestacions de paternitat. En la mateixa línia, altres prestacions ja existents, també a títol d'exemple, es van ampliar: reduint per exemple, els períodes de carència o incrementant els imports de les prestacions d'invalidesa i de les prestacions de salari per incapacitat temporal. Per acabar, la llei va traslladar a la branca general -abans anomenada branca de malaltia- prestacions que fins aleshores assumia la branca de jubilació. I si per un costat s'ampliaven algunes prestacions i es feia amb la

lloable intenció d'anar adaptant les prestacions a les necessitats socials, per un altre s'eludia compensar-ho redefinint o reduint-ne d'altres. És per tot plegat que avui podem dir que la Llei 17/2008 va agreujar una situació de dèficit estructural preexistent.

A aquests dos factors -el desequilibri preexistent i el major desequilibri introduït per la Llei del 2008- cal sumar-hi una tercera causa: la de la conjuntura socioeconòmica. I dic socioeconòmica perquè està integrada per elements que van més enllà de la situació de recessió que encara estem patint. Certament hi ha una situació de crisi econòmica, que s'ha traduït en una progressiva destrucció de llocs de treball amb la consegüent caiguda de les cotitzacions a partir de finals del 2007 i amb l'augment de les situacions de necessitat derivades d'aquesta crisi.

Però també hi ha altres factors, com l'augment del nombre de pensionistes per l'envelliment de la població, l'increment de les patologies cròniques, l'elevat consum de medicaments, els avenços fets en el camp de les noves tecnologies aplicades a la medicina o els efectes d'una nomenclatura cada cop més obsoleta. Tots aquests factors també han contribuït a agreujar la situació deficitària del nostre model de seguretat social.

El dia que, entre tots, abordem la qüestió de la reforma del sistema de seguretat social s'hauran de tenir presents les tres grans causes que he esmentat: una situació de desequilibri prèvia, una Llei del 2008 que va agreujar aquesta situació i una sèrie de factors socioeconòmics -diversos però interconnectats- que han contribuït a disminuir els ingressos i a augmentar les despeses. Sovint s'ha col·locat la Llei 17/2008 al centre de totes les crítiques per la precària situació financera de la CASS -situació que repercuteix directament en les arques de l'Estat com avui s'evidencia-; i avui hem de dir que això no és del tot just. La Llei del 2008 va donar cobertura social a situacions fins aleshores no resoltes i, tot i que va accentuar el desequilibri financer existent, no n'és pas la única causa.

Però de la mateixa manera que no podem convertir la Llei del 2008 en l'ase de tots els cops, tampoc seria responsable esperar que una millora de la situació econòmica resolgui tots els problemes. El nostre model de seguretat social ja donava símptomes preocupants de desequilibri en una època de bonança, una època de bonança a la qual trigarem molt a tornar i que per si sola no resoldrà el problema de la CASS.

És per això que la revisió del sistema de seguretat social és un dels punts bàsics del pacte d'Estat que els dos grups parlamentaris d'aquesta Cambra van

tancar durant el debat d'investidura del Cap de Govern. Dues premisses ens haurien de guiar en aquest procés: La primera, aconseguir un model de seguretat social sostenible. Que el Govern sigui garant, en última instància, dels dèficits de la CASS, no significa que ens puguem permetre el luxe de tenir un model de seguretat social que generi dèficits de manera sistemàtica. La segona premissa és que la revisió del model de seguretat social -del pilar bàsic i central del nostre Estat del benestar- ha de passar per l'esforç i sacrifici de tots: tant dels cotitzants i usuaris, com dels prestadors de salut. Sense un esforç col·lectiu no ens en sortirem:

En primer lloc perquè no seria just i, en segon lloc, perquè els esforços dels uns seran insuficients si no van acompanyats dels esforços dels altres. Uns esforços i uns sacrificis, a més, que no poden ser iguals per a totes les parts implicades. Res no és tan injust com tractar igual situacions diferents i en aquest esforç col·lectiu que el Govern proposa s'haurà d'exigir en funció de les possibilitats de cadascú. Un esforç col·lectiu no implica un esforç igualitari, sinó equitatiu.

Ara bé, la concreció i la implementació d'aquest pacte d'Estat és un procés que requereix temps, especialment si es vol fer des del consens i la transversalitat. Un consens que, com ja va avançar el Cap de Govern, no pot ser només polític, sinó que ha d'estar obert a tots els agents socials implicats. Per tant, les reformes estructurals i les fites a llarg termini -que són ineludibles- no ens poden fer perdre de vista la necessitat d'actuar des del primer moment sobre el terreny. Per això, l'esforç de definir el model de seguretat social que volem i que ens podem permetre ha d'anar acompanyat d'un esforç paral·lel, el de ser extremadament rigorosos per garantir -en la mesura del possible- l'optimització del model actual. Això implica dur a terme un control exhaustiu de la despesa, lluitar contra els abusos que puguin cometre els diferents agents del sistema, racionalitzar les prestacions, evitar la duplicitat de serveis i implementar totes aquelles mesures necessàries per pal·liar un dèficit -de la branca general de la CASS- que actualment ja representa el 10% del pressupost del Govern, i si no s'actua amb determinació, la previsió per l'any 2012, és que aquest dèficit superi els 40 milions d'euros. El Ministeri de Salut i Benestar, el Ministeri que jo mateix encapçalo i amb ells tot el Govern, posarem tot l'esforç que calgui en aquesta tasca i esperem obtenir la comprensió i el suport dels membres d'aquesta Cambra amb els quals -de ben segur- compartim la voluntat d'assegurar el benestar present i futur de les ciutadanes i ciutadans del nostre país.

Per tot l'exposat fins ara, demano als consellers i conselleres generals un vot afirmatiu i reflexiu al Projecte de Llei que avui es presenta. Demano un "sí" acompanyat d'una presa de consciència de la gravetat de la situació i de la necessitat d'obrir un procés de reflexió que desemboqui en unes reformes profundes i valentes del nostre model de seguretat social. L'exministre d'Economia i Hisenda espanyol Carlos Solchaga -gens sospitós de ser un neoconservador- deia en una entrevista, en un rotatiu andorrà l'octubre passat que: l'Estat del benestar "és un projecte per a tota la vida" i que, com a tal, "s'ha de poder acomodar als canvis que es produeixen en el temps". Afegia que l'Estat del benestar és inviable sense "un control seriós de totes les despeses i un equilibri racional de totes les prestacions" i advertia que defensar l'Estat del benestar "passa avui irremeiablement per fer les reformes que garanteixin la seva sostenibilitat". Avui, juntament amb la petició d'aprovar aquests Projecte de Llei de suplement de crèdit també els demano una reflexió de fons: que siguem capaços de mirar a llarg termini per tenir un model de seguretat social menys rígid, més rigorós i sostenible.

Moltes gràcies Sr Síndic.

El Sr. síndic general:

Dels grups parlamentaris, pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula la Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata, votarà afirmativament al Projecte de Llei de crèdit per finançar les despeses derivades de l'aplicació de l'article 86.2 f) de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la Seguretat Social.

D'acord amb el mateix article de la llei esmentada, el Govern ha de finançar el dèficit que es produeixi eventualment a la branca general.

Tal i com es diu a l'exposició de motius, i cito textualment "...aquesta Llei ha creat noves prestacions a càrrec de la branca general, com són totes les prestacions derivades de malalties professionals, els aturs per incapacitat temporal de les persones que duen a terme una activitat per compte propi i les prestacions per paternitat...", entre d'altres prestacions que han fet reduir períodes de carència i d'altres que han incrementat els imports de les prestacions d'invalidesa de les persones que tenen entre 60 i 65 anys.

Aquesta Llei va incorporar unes mesures de justícia social bàsica presents en qualsevol país modern i

democràtic, i aporta millores importants en les prestacions a les persones. Són aquestes millores, entenem, que han provocat un augment de la despesa. Tanmateix considerem que l'increment de la prestació social té un cost, que cal computar-lo també com una inversió en la societat.

La situació de dèficit de les finances públiques no ha de convertir-se en el motiu indefugible per iniciar una reforma de la pròpia Llei, cal abans una bona gestió dels recursos. L'Estat ha de garantir un determinat nivell de prestacions, sempre exigint la supressió dels abusos.

No cal oblidar un altre aspecte que en l'exposició de motius només s'esmenta de passada i que el grup socialdemòcrata vol comentar. Em refereixo al cost del sistema sanitari, i parlo del "sistema" com el conjunt d'estructures organitzatives, centres i serveis, a través dels quals s'ofereixen els mitjans i programes de la política sanitària preestablerta en el model sanitari amb la finalitat d'obtenir els nivells de salut desitjats.

L'estudi realitzat pel doctor en Economia Aplicada de la Universitat Internacional de Catalunya, Fernández Álvarez, i l'economista Dolors Palma, titulat: "*Anàlisi de l'evolució financera del sistema sanitari en el Principat d'Andorra (2000-2009)*", posa de manifest l'augment de les despeses de reemborsament en determinades prestacions, com poden ser les proves analítiques que han augmentat en el període esmentat un 315%, les de farmàcia un 209%, i les estades hospitalàries un 161%. Dades que són anteriors a la implantació de la Llei de la CASS actual.

Per això, no és encertat ni tampoc és just, pretendre equiparar únicament el dèficit de la branca general de la CASS amb els nous drets que aporta.

Les necessitats de la societat van augmentant (envelliment, dependència, malalties cròniques, noves teràpies i tecnologies...), i els recursos són limitats. Vull destacar que les malalties cròniques poden arribar a representar el 80% de despesa, per aquest motiu tractar d'evitar la seva aparició, o bé un cop desenvolupades, retardar en el temps l'aparició de les complicacions associades, és la millor manera de contribuir a fer una sanitat més sostenible.

Això ens aboca a reflexionar sobre la sostenibilitat del nostre model sanitari, és a dir sobre el conjunt de criteris d'ordre ideològic-polític que decideix l'oferta de serveis als ciutadans, i que han de satisfer les seves necessitats seguint els valors de qualitat, eficàcia i eficiència, equitat, sostenibilitat i transparència. El model sanitari ha de ser capaç de fer front als nous reptes tenint en compte la situació socioeconòmica en la que ens trobem immersos.

El sentiment generalitzat és que el nostre model no dóna resposta a les noves necessitats dels ciutadans.

Cal reforçar el missatge que la salut no és una despesa, sinó que és una inversió, i invertir en salut contribueix al desenvolupament econòmic i social de la societat. Les accions que s'han d'emprendre van orientades per una banda a la implicació de tots els professionals de la salut, i per l'altra a la implicació dels ciutadans.

Ahir als mitjans de comunicació ens informaven de la propera creació d'un grup assessor en temes sanitaris. Semblaria adequat que aquest consell assessor analitzi el nostre model i sistema de salut, però amb la implicació de tots els professionals (inclosos els col·legis professionals) i els representats dels ciutadans, per arribar a elaborar les polítiques de salut necessàries orientades cap a la protecció, la prevenció i la promoció, generant una acció coordinada entre la salut pública i els actors assistencials, i que alhora ajudi a potenciar els serveis d'atenció primària (com indica la OMS en el seu informe sobre la salut al món 2008: "l'atenció primària més necessària que mai". Fet a Ginebra el 2008) i que l'atenció primària esdevingui com una de les eines bàsiques per frenar la creixent medicalització i subespecialització tal i com ho indica el Dr. Joan Gene, editor de Fòrum Clínic a Innovació en Salut.

Gràcies Sr Síndic.

El Sr. síndic general:

Té la paraula per part del Grup Parlamentari Demòcrata, el Sr. Martí Salvans.

El Sr. Martí Salvans:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i Senyors consellers,

La Llei 17/2008 de la Seguretat Social, preveu en el seu article 86.2 apartat "f" que el Govern hagi de finançar l'eventual dèficit de la branca general de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

Fins aquest any 2011, aquesta situació no s'havia produït, ja que la branca general disposava encara de recursos propis, tot i que s'havien anat reduint al llarg dels anys. Avui se'ns demana de donar el nostre acord a un suplement de crèdit per un import lleugerament superior als 27 milions d'euros.

Però més enllà d'aquesta xifra, cal que ens fixem en una altra quantitat que figura en aquesta exposició de motius. Em refereixo a l'import de 35.485.000 i escaig euros, gairebé 35 milions i mig. Aquest és el

dèficit real de la branca general de la CASS per aquest any 2011.

L'evolució de les xifres dels últims anys deixaven clara la tendència i el Ministre de Finances, Sr. Jordi Cinca ens n'ha recordat algunes: dels 2 milions de dèficit l'any 2007 s'ha passat als més de 35 milions d'aquest any. Els motius en són ben coneguts per tots, llargament descrits en l'exposició de motius del Projecte de llei de suplement de crèdit que avui analitzem, i àmpliament comentats alhora pel Sr. Ministre, en la seva anterior intervenció. No m'hi estendré altre cop, tant sols incidiré sobre el resultat del diagnòstic que ens ha fet:

En primer lloc un desequilibri financer previ a l'entrada en vigor de la Llei 17/2008.

En segon lloc un major desequilibri introduït per aquesta Llei.

Tercerament una conjuntura socioeconòmica desfavorable aquests últims anys.

Aquest dèficit de la branca general de la CASS, repeteixo de 35,5 milions d'euros, podria fins i tot incrementar-se l'any que ve, si no es prenguessin mesures correctores. El dèficit estructural de Govern d'aquests últims anys es situava, un cop realitzats els ajustaments corresponents a la comptabilització d'algunes grans inversions, entre els 80 i els 90 milions d'euros, i cal recordar que aquestes xifres no inclouen cap quantitat relativa a la branca general de la CASS. Resulta doncs que el dèficit d'aquesta branca general faria incrementar el dèficit crònic de l'Estat en un 40%, fent-lo passar dels 80-90 milions actuals a 115 o 125 milions d'euros.

Aquesta situació no és assumible a curt termini ni tampoc és sostenible a llarg termini. Cal doncs centrar molts esforços en trobar les mesures correctores, siguin també a curt com a llarg termini, que permetin redreçar aquesta situació. Algunes han estat o estan ja en curs d'implementació. Podem pensar en particular en el control de les baixes i de les proves mèdiques o en l'ús dels genèrics. Però aquestes mesures són insuficients i cal en aquest sentit realitzar una profunda reflexió per trobar un model de seguretat social que sigui sostenible en el temps, que garanteixi uns nivells de sanitat òptims amb uns costos optimitzats.

La revisió del sistema de seguretat social era un dels punts que conformaven el pacte d'Estat que els dos grups parlamentaris van tancar en el debat d'investidura del Cap de Govern, tal com ens ha recordat el Ministre de Finances. Més recentment, tant el Cap de Govern com el mateix ministre han evocat la necessitat d'aquest pacte d'Estat relatiu als problemes de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

No es tracta d'un pacte exclusivament polític, com tampoc de la creació d'una comissió parlamentària *ad-hoc* com la que es va crear fa dues legislatures. Es referien, i en aquests sentit ho han manifestat reiteradament, a un pacte d'estat que no estigui limitat a l'arc parlamentari, sinó que ultrapassi els límits d'aquesta casa i que s'estengui a part de la societat civil, almenys als col·lectius que intervenen en l'àmbit socio sanitari d'Andorra, i que per les seves especificitats pròpies, podran aportar i enriquir el debat d'idees.

No es tracta avui, aquí en seu parlamentària, d'entrar a valorar ni el "com" ni el "quan" es farà aquest pacte d'estat, ni determinar quins en poden ser els actors. El ministre de finances ens ha demanat un vot reflexiu al Projecte de llei que avui s'analitza. El nostre grup parlamentari és conscient de la gravetat de la situació de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, així com de la necessitat de reflexionar per trobar un model de seguretat social sostenible en el temps, alhora que garanteixi com ja ho he dit abans uns bons nivells de sanitat. En aquest sentit, des del Grup Parlamentari Demòcrata volem deixar constància que hem valorat aquesta proposta de pacte d'estat i que ens hi adherim totalment.

Altrament, en el que respecta el suplement de crèdit de 27.121.002,66 objecte del Projecte de llei que s'està analitzant, vist el caràcter de necessitat i d'urgència d'aquesta despesa, el Grup Parlamentari Demòcrata també hi votarà a favor.

Moltes gràcies, Sr. Síndic

El Sr. síndic general:

Acabades les intervencions, doncs, proposo l'aprovació del Projecte de llei per assentiment.

S'aixeca la sessió.

(són les 16.31h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877